HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מי פטר נפשיה בו'. אבל הגולד עצמו פטיעת דמלי פטר נפשיה מי לא בעי למיעבד מצוה מן המובחר: גגנב

דאיעבר מקלוט כר' שמעון בעי רבא הרי עלי עולה והפריש שור ובא אחר וגנב מי פטר גנב נפשיה בכבש לרבנן בעולת העוף לר' אלעזר בן עזריה דתנן [ו]א**הרי עלי עולה יביא כבש ר"א בן עזריה אומר יביא תור או בן יונה מאי מי אמרינן שם עולה קביל עילויה או דלמא מצי א"ל אנא מצוה מן המובחר בעינא למיעבד בתר דאיבעיא** [ב]**הדר פשט גנב פטר עצמו בכבש לרבנן בעולת העוף לר' אלעזר בן עזריה רב אחא בריה דרב איקא מתני לה בהדיא אמר רבא** [ג]**הרי עלי עולה והפריש שור ובא אחר וגנבו פטר עצמו בכבש לרבנן ובעולת העוף לר' אלעזר בן עזריה: מתני'** [ד]**מכרו חוץ מאחד ממאה שבו או שהיתה לו בו שותפות** [ה]**השוחט ונתנבלה בידו הנוחר והמעקר משלם תשלומי כפל ואינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה: גמ'** מאי חוץ מאחד ממאה שבו אמר רב [ו]**חוץ מדבר הניתר עמו בשחיטה ולוי אמר חוץ מגיזותיה ובן תניא במתניתא חוץ מגיזותיה מיתיבי מכרה חוץ מידה חוץ מרגלה חוץ מקרנה חוץ מגיזותיה אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה רבי אומר** [ז]**דבר המעכב בשחיטה אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה ושאינו מעכב בשחיטה משלם תשלומי ארבעה וחמשה ר"ש בן אלעזר אומר חוץ מקרנה אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה חוץ מגיזותיה משלם תשלומי ארבעה וחמשה אלא לרב כמאן אמרי רב דאמר כי האי תנא דתניא ר"ש בן אלעזר אומר מכרה חוץ מידה וחוץ מרגלה אינו משלם תשלומי ארבעה וחמשה** [ח]**חוץ מקרנה חוץ מגיזותיה משלם תשלומי ארבעה וחמשה במאי קמיפלגי תנא קמא סבר** [ט]**וטבחו כולו בעינן** [י]**ומכרו כולו בעינן ורבי סבר וטבחו מידי דהוי בטביחה לאפוקי מידי דלא הויא בטביחה ומכרו דומיא** [יא]**דטביחה ור' שמעון בן אלעזר סבר קרנא דלא למגזא קיימא הוי שיור ואינו משלם תשלום ארבעה וחמשה גיזותיה דלמיגז קיימי לא הוי שיור ומשלם תשלום ארבעה וחמשה ואידך תנא דבי ר' שמעון בן אלעזר סבר ידיו ורגליו דצריכי טביחה הוי שיור ולא משלם תשלומי ארבעה וחמשה קרניה וגיזותיה דלא צריכי טביחה לא הוי שיור קשיא דר' שמעון בן אלעזר אדר' שמעון בן אלעזר תרי תנאי ואליבא דר"ש בן אלעזר ת"ר** [יב]**הגונב הקיטעת ואת החיגרת ואת הסומא וכן הגונב בהמת השותפין חייב ושותפים שגנבו פטורים והתניא** [יג]**שותפין שגנבו חייבין אמר רב נחמן לא קשיא כאן בשותף שגנב מחבירו כאן בשותף שגנב מעלמא איתיביה רבא לרב נחמן יכול שותף שגנב מחבירו ושותפין שגנבו יהו חייבין תלמוד לומר וטבחו כולו בעינן וליכא אלא אמר רב נחמן לא קשיא** [יד]**כאן בשותף שטבח לדעת חבירו כאן בשותף שטבח שלא לדעת חבירו בעי רבי ירמיה מכרה חוץ משלשים יום חוץ ממלאכתה חוץ מעוברה מהו אליבא דמאן דאמר** [טו]**עובר ירך אמו הוא לא תבעי לך דהא שייר בה כי תבעי לך אליבא דמאן דאמר דעובר לאו ירך אמו מאי מימר אמרינן כיון דמחובר בה הוי שיור או דלמא כיון דלמפרש מינה קאי לא הוי שיור איכא דאמרי כיון דלאו ירך אמו הוא לא הוי שיור או דלמא כיון דצריך לאישתרויי בהדה בשחיטה כמאן דשייר בגופה דמי תיקו: בעי רב פפא** [טז]**גבה קטעה ומכרה מהו מי אמרינן מאי דגנב הא לא זבין או דלמא מה זבין הא לא שייר תיקו: תנו רבנן** [יז]**גנב ונתן לאחר וטבח גנב ונתן לאחר ומכר**

גנב

(דף עח.) **דיש עליה לבדר עבירה כהא לתמרינן תמת** [שמות כח] **לרבות את המליח: שוחט שטבח שלא לדעת חבירו.** פטור דליכא וטבחו כולו בחיובא דבהמה פלגא דחבירה לא נעשה עליה וסוף סוף טבחו מאי הוי מכרו פטור הואיל וליכא וטבחו כולו בחיובא. [יח]ופף על גב דתמרן לעיל [עמ' ב]: **ממשה** נקיט ואפי' **ממשה** תלתי נקיט כי מילי היכא **שגנב בהמת השותפין וטבחו ומכר** כך הוזה לאחד מהם על חלקו דבשעת טביחה הוזמי בחיובא והכי תמרינן בהגוזל (לקמן דף קו:) **דשותף שטבח שלא לדעת חבירו פטור: חוץ ממלאכתה.** אם תרצה לשוחטה שחוט מיד ואם **תעשה בה מלאכה** המלאכה היא שלי מי הוי שיור או לא: **עובר ירך אמו הוא.** פלוגתא בתמורה (ג: לא.): **גנב ונתן לאחר וטבח.** לא נתן בתמהה דל"ב אפילו לא טבח מיחייב תמיהה משום מכירה כדקתני סיפא **שלא** עשאו שליח לטבוח או למכירה:

והקיף

רבינו חננאל

הא דבעי **רבא** הרי עלי עולה והפריש שור וגנבו גנב, מי מצי גנב למיפטר נפשיה, בכבש לרבנן או בעולת העוף אליבא דר' אלעזר בן עזריה, שיביא כבש וישחטנו בפנים לשום בעליו או עוף, והדר פשטה דמצי פטר נפשיה בהכי דתנן בסוף פרק מנחות [קז.] האומר הרי עלי עולה יביא כבש ר' אלעזר בן עזריה אומ' יביא תור או בן יונה. **מתני'**. מכרו חוץ מאחד **ממאה בו וכול'.** הא דתנינן חוץ ממאה בו לאו דוקא אלא אפילו פחות מזה, וחלקו בזה רבותינו. רב אמ' חוץ זה בענן ששייר דבר הנותר עמו בשחיטה כגון אבר או בשר וכיוצא מן הבשר ומן האיברין. אבל כגון גיזה וקרן וצפורן אין שיורו שיור. תנא קמא דמיתיבי סבר דבר הניתר בשחיטה כגון היד והרגל, דזולתן כגון הקרן והגיזה הכל הוי שיור. ר' אומ' דבר המעכב בשחיטה, פירי' שאם תקחנו תיפסל השחיטה כגון הרגל ... שיור, זולתי זה לא הוי שיור אפשר שיחתכנה וישאר ... הן מאחר שפירשו וכל דבר ועניינו והחלוקה בין רבי לרב. רב סבר ... שהוא בחזקת אבר מן החי שאינו ניתר אלא בשחיטה הוא דהוי שיור ... חתך אינה נטרפת בהבמה, וכל שכן בדבר הנטרפת בו. ור' סבר דבר הנטרפת בו כגון היד והרגל מן הארכובה ולמעלה או הלב והריאה וכיוצא בהן, דבר הנטרפת בהמה בו, ואם יחתך אותו הדבר לא תעלה לבהמה שחיטה הוא דהוי שיור, ואם שייר פטור מלשלם דלא מכרו עדיין, אבל זולתו לא. **תנו רבנן** הגונב הקיטעת והחיגרת והסומא, וכן הגונב בהמת השותפין ושותף שגנב מעלמא, וטבח או מכר לדעת שותפו חייב, ושותף שגנב משותפו בדבר שיש לו חלק בו פטור. **הא דבעי ר' ירמיה מכרה חוץ משלשים יום,** כלומר תחזור לרשותו שלשים יום, או חוץ ממלאכתה כלו' שתהיה מלאכתה שלגנב, וכן עובדה אליבא דמאן שאמר עובר לאו ירך אמו הוא, ועלתה בתיקו. וכן בעיא דרב פפא.

תורה אור השלם

1. כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ שֶׂה וּטְבָחוֹ אוֹ מְכָרוֹ חֲמִשָּׁה בָקָר יְשַׁלֵּם תַּחַת הַשּׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשֶּׂה: שמות כא לז

הגהות הב"ח

(ו) גמ' דומיא דוטבחו וכו' שמעון וכו' ללמוד למיגז קיימי: (ז) רש"י ד"ה בכבש וכו' משלימנא לך גבי הקדש וגם אפסדתך:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה שוחט שטבח שטבח בו' ואע"ג דאמרן לעיל. עי' רש"י לקמן דף קו ע"ב ד"ה בשוחט שטבח ול"ע:

מוסף רש"י

הרי עלי עולה יביא כבש. פחות שבעולות, דעולה ליכא לספוקי מגלח שחרטנין שגנבו. ומשמע הואיל מרשות בעלים לדעתו ולדעת מכירו (ב"מ ח.).

מסורת הש"ס

ו) מנחות קה. קו. תמורה כ., ג) עי' בשלטי הגבורים פ"ק דב"ב דף ו., ד) [ומכרו כל"ל], ה) [תוספתא פ"ו], ו) [שבת נג: ע"ש בע"ק, ב"מ ח.], ז) [חולין נח. וש"נ], ח) [תוספתא פ"ו], ט) [שמות כא], י) [שמות כא], יא) [דבריס יד], יב) [תוספתא פ"ו], יג) בפרש"י חולין פה ע"א פירש חונקו (תו"י), יד) פ"ל ור' מנל ופ"ל כלפניו. רש"ל.